

have været knyttede til disse Ejendomme, og at de ikke have været i Stand til at frigive disse Kapitaler og anvende dem i Driften — om det ikke netop er derfor, at de ere blevne bundne i deres Virksomhed, saaledes at de ikke have været i Stand til at fortsætte. Efter at Sagen har været drøftet forskellige Gange i Rigsdagen, har den været drøftet ude i Landet blandt de industridrivende, og der er fremkommet Ønsker om at faa en saadan Kreditforening, Ønsker, der have fundet deres Udtryk, hvad der jo ogsaa staar i Motiverne, særlig paa det store Industrimøde her i Sommer. Og mærkeligt skulde det være, om der ikke paa dette Møde, der jo dog omfattede Landets største industridrivende, skulde være fremkommet saadanne Anker mod en saadan Forening, at man skulde blive betænkelig ved at fremkomme med Ønsker i den Retning. Det er imidlertid ikke Tilfældet. Der er ganske vist, maaste mere privat end offentlig, fremfat Tvivl om, at en saadan Kreditforening kunde blive billig nok, saaledes, at det kunde betale sig at gaa ind deri, men det er i Grunden ogsaa den væsentligste Anke, der er fremkommen derimod. Saaledes som Statutterne nu foreligge her, er der jo taget alle mulige Hensyn, og den højtærede Indenrigsminister har jo netop forandret nogle af disse Punkter, der bleve fremhævede forrige Gang. Jeg vil saaledes minde om, at Bestemmelsen om de 2 Serier, der var Tale om, for mindre og større Laan, er gaaet ud, og der er altsaa nu kun en. Dernæst er der i b fastsat, at Laan ikke maa ydes til et større Beløb end 200,000 Kr. Endvidere er der jo Bestemmelsen om, at et Reserverfond af 10 % skal staffles til Veje, forinden Kreditforeningen træder i Virksomhed, og endelig er, som ogsaa fremhævet, hele Ordningen af Taksationerne o. l. lagt ind under Indenrigsministeren. Som Følge heraf kan man ikke nære Tvivl om, at naar ikke al den Sikkerhed, det er muligt at opnaa, er til Stede, vil Foreningen ikke bringes ud i Livet. Jeg tror nu ganske vist, at en saadan Kreditforening vil faa sin Betydning for Industrien, ikke at jeg tror, at dermed ere gylndne Dage oprundne, at saa ville alle Saar være lægte, og Industrien komme til alene derved at arbejde under bedre Forhold. Thi det maa vi vel erindre, at det hovedsagelig er den større Industri, som det her tilsigtes at hjælpe; det mindre Haandværk og den mindre Industri kunne ikke antages at høste nogen særlig Fordel af en saadan Forening. Det, som de trænge til, er ikke en Kreditforening af den Art, men jeg vil snarere sige, en Laanekasse, der var i Stand

til at yde billigere Driftslaan til ny Arbejders Udførelse, Laan paa færdigt Arbejde osv., altsaa grundlagt og bragt til Udførelse paa en helt anden Maade. Det, som jeg tror, der alligevel herved vil kunne opnaas, er, at der vilde kunne gives Kapitalen Øst til ikke længere at holde sig saa meget tilbage som tidligere fra at blive anbragt i industrielle Anlæg; derved, at der kan ydes Udflugt til Laan, vil der kunne frigøres Kapital, der er anbragt i de store Ejendomme, saa at der kan staffles lønnende industriel Virksomhed for mange arbejdsløse Hænder her i vort lille Fædreland. — Et enkelt Spørgsmaal, som den ærede Taler kom ind paa, Toldspørgsmaalet, skal jeg ikke komme ind paa. Jeg kan ikke indse, at det kan staa i en saadan nærmere Forbindelse dermed, og i hvert Fald, skulle saadanne Punkter drages ind med ved Startningen af en Kreditforening, Punkter, der ligge saa fjernt derfra, kan man vist paa Forhaand opgive Tanken om nogen Sinde at faa en Kreditforening for industrielle Ejendomme.

Saa er der Spørgsmaalet om Obligationsejernes Interesser, om ikke Rigsdagen lige over for dette Spørgsmaal skulde stille sig meget tvivlende. Ja, eet er jo at opfatte sig til Formynder for Befolkningen i Almindelighed, men det forekommer mig ikke, her er mere Grund til at varetage Obligationsejernes Interesser, end der er ved andre Foretagender af lignende Art, og jeg vil i saa Henseende særlig minde om alle de mange Aktieforetagender, der startes, hvor man jo ved, at en Mængde netop af den Klasse af Medborgere, den ærede Taler omtalte, nemlig Smaafolk, anbringe deres Kapital, for at faa højere Renter. I dette Tilfælde her er jo dog alligevel en Sikkerhed til Stede, som mange Gange ikke er til Stede ved de store Aktiefestaber, idet der her er en Garantifond, som jo altid vil hæfte for Foreningens Forpligtelser, og man kan jo sige til sig selv, at dersom Foreningen ikke vinder den Tilslutning, som man tænker sig, vil det udøve en saadan Indflydelse paa Kursen paa disse Papirer, at man jo heller ikke kan tænke sig, at just den Klasse af Medborgere, som den ærede Taler omtalte, vilde risikere at sætte sine Penge deri.

Med Hensyn til de enkelte Punkter i det foreliggende Lovforslag da forekommer det mig, at det vilde være heldigt, om den Bestemmelse, der findes i § 1 Litr. b. med Hensyn til Sikkerheden, at der ikke maa ydes større Laan end 200,000 Kr., blev forandret derhen, at Beløbet kunde blive noget større, idet der er enkelte industrielle Virksomheder som have stor Betydning, netop